

UDHA E KRYQIT
në gjurmët
e të lumturve martirë
shtegtarë të Shpresës

SKEMA II

Nën kujdesin e Motrave Klarise
Manastiri Sh. Kjara - Shkodër

Ŷ Në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit Shenjt.
 R Amen.

Ŷ Hiri i Zotit tonë Jezu Krishtit, dashuria e Hyjit Atë dhe ndikimi i Shpirtit Shenjt qoftë me ju të gjithë.
 R Dhe me shpirtin tënd.

Ŷ Në fillim të udhëtimit të kryqit kërkojmë mëshirën e Zotit: O Zot, ki mëshirë.
 R O Zot, ki mëshirë.

Ŷ O Krisht, ki mëshirë.
 R O Krisht, ki mëshirë.

Ŷ O Zot, ki mëshirë.
 R O Zot, ki mëshirë.

Ŷ Të adhurojmë o Krisht, e të bekojmë.
 R Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Ŷ Të lutemi: O Zot Jezu Krisht, të ndjekim me fe e me dashuri në rrugën tënde të kryqit. Dhimbja jote qoftë dhimbja jonë. Kryqi yt qoftë kryqi ynë. Vdekja jote qoftë vdekja jonë. Kështu do të jemi me ty në lavdinë e ringjalljes për të gjithë shekujt e shekujve.
 R Amen.

Nga një katekez i papa Françeskut

Vëllezër dhe motra, çështja është të mos lëndohem pak apo shumë nga jeta, çështja është se çfarë të bëj me plagët e mia. Dhe unë ju pyes: çfarë bëni me plagët tuaja, ato që vetëm ju i dini? Ju mund t'i lini të infektohen në inat, në trishtim ose mund t'i bashkoni me ato të Jezusit, në mënyrë që edhe plagët tuaja të bëhen të ndritshme.

Plagët tona mund të bëhen burim shprese kur, në vend që të qajmë mbi vetveten, terim lotët e të tjerëve; kur, në vend që të tërbohemi për çka na morën, kujdesemi për çka u mungon të tjerëve; kur, në vend që të shuajmë etjen tonë, shuajmë etjen e atyre që kanë nevojë për ne! Sepse vetëm nëse pushojmë së menduari për veten, gjejmë vetveten.

Dhe duke e bërë këtë, plaga jonë shërohet shpejt dhe shpresa lulëzon përsëri.

**Rrite Zoja tuj lotue,
 afër kryqit tuj shikue,
 Krishtin pezull kryqëzue.**

**Nana e dashtun, t'lus pa pra,
 varrët e Birit tand pa da,
 gjurma në zemër me m'i ba.**

TË NDALURIT E PARË JEZU KRISHTIN E DËNOJNË ME VDEKJE

I LUMI IMZOT VINÇENC PRENNUSHI

Ÿ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e shën Palit apostull drejtuar Romakëve (Rom 5,3-5)

Ne mburremi edhe për vuajtjet, sepse e dimë mirë se vuajtja sjell qëndresën, qëndresa na bën besnikë të sprovuar e besnikëria e sprovuar sjell shpresën, e shpresa nuk turpëron, sepse dashuria e Hyjit u ndikua në zemrat tona me anë të Shpirtit Shenjt që na u dhurua.

Nga hagiografia e imzot Vinçenc Prennushit, Arqipeshkëv, frat minor

Në burg për të poshtëruar imzot Vinçenc Prennushin, e detyruan të mbante "karrocën" e plehrave. E lidhnin duarsh e këmbësh dhe e varnin me një litar në një banjë të burgut derisa e binte të fikët e pastaj përsëri e njëjta torturë. E nuk mjafton kjo. Një dëshmitar thotë: "Imzot Vinçenc Prennushi, Arqipeshkëv i Durrësit, i njohur për shenjtërinë e tij të jetës dhe për vlerën e tij si shkrimtar, sidomos i argumenteve fetare, përveç mundimeve të tjera të panjohura për ne, u torturua prej seksionit të Sigurimit në këtë mënyrë. Pasi e zhveshën, e mbyllën në një kafaz prej hekuri të përgatitur pikërisht për tortura me gozhdë me majë përbrenda: aty e rrotulluan gati çdo ditë, për javë të tëra. Më së fundi vdiq".

Forca e tij e frymëzuar prej fesë, krenaria e tij në tortura, jeta e tij si Bari, e jetuar denjësisht, edhe sot në orët më të vështira, ndriçojnë figurën e tij prej françeskani. Në lidhje me këtë një dëshmitar tjetër ka shtuar: "Imzot Prennushi u soll me dinjitet duke mos folur shumë; ishte i qeshur, i kthjellët, i respektueshëm dhe paqësor me të gjithë".

Ÿ Të lutemi: Zbraze mbi popullin tënd, o Zot, bekimin tënd të begatshëm, kështu që në vështirësi të rritet shpresa e në tundim të forcohet virtyti dhe të fitojmë shëlbimin e pasosur. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Heshta zemrën prej trishtimit,
prej ezgjetit, prej idhnimit,
Zoj's përshkue ia kishte shqimit.
Nana e dashtun ...**

TË NDALURIT E DYTË

JEZU KRISHTI ËSHTË NGARKUAR ME KRYQ

I LUMI ATË SERAFIN KODA

Ŷ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e Parë e shën Pjetrit apostull (1Pjt 1,13-16)

Shpirtërisht të gatshëm, rrini zgjuar dhe nguleni tërë shpresën tuaj në hirin që ju sjell zbulesa e Jezu Krishtit. Porsi fëmijë të dëgjueshëm, mos iu përshtatni dëshirave të mëparshme, kur ishit në padije, por, siç është Shenjt Ai që ju ka thirrur, ashtu edhe ju jini të shenjtë në tërë jetën tuaj. Sepse shkruan: "Të jeni të shenjtë sikurse edhe unë jam i shenjtë".

Nga hagiografia e atë Serafin Kodës, frat minor

Atë Serafin Koda ishte shume i zellshëm dhe i palodhur në kryerjen e misionit të tij si meshtar dhe famullitar. Veçanerisht ishte i devotshëm pas Zojës dhe Shën Antonit, devocion që pa u lodhur ua ushqente edhe besimtarëve të vet, duke këshilluar lutjen e Ruzaren në familje. E vërteta ishte se Atë Serafini, duke qenë shumë i angazhuar në veprimtarinë e tij si famullitar, populli i qëndronte shumë afër dhe e ndiqte dhe kjo për regjimin përbënte një krim, pra një rast i mirë për ta arrestuar. Kaluan dy muaj dhe Atë Serafinin e sollën në spital për vdekje nga torturat dhe mundimet që kishte hequr ai në burg. Dikush ka thënë se ndërsa nga burgu e trasferonin të sfilatur në spital, duke parë jashtë kishës statore e Zojës, ka thënë: "O Zojë, shpejto e më jep ngushëllimin tënd!".

54 vjeç, i mbuluar me plagë dhe djegie, mëngjesin e datës 11 maj 1947 u shua atje, në kuvendin-famulli të tij, ku, pa asnjë ankesë, në vuajtjen më të tmerrshme dhe në braktisjen më të plotë, kishte ushtruar detyrën e fundit, sigurisht më të lavdishmen, të mbarështimit të tij meshtarak në cilësinë e famullitarit. Pashko Gjoni ka thënë: "Atë Serafini ka vdekur për fenë dhe nëse ka dhënë jetën për Krishtin, me siguri është shenjt. Jeta e tij prirej drejt vdekjes ashtu siç krejtësisht i kushtuar Krishti dhe Kishës".

Ŷ Të lutemi: O Hyj, ti na përtërit për jetën e pasosur me ngjalljen e Krishtit, forcoje fenë e shpresën e popullit tënd që kurrë të mos dyshojmë në premtimet që ti vetë na i ke bërë. Nëpër Krishtin Zotin tonë

Mëshirë për ne, o Zot!

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

Mëshirë për ne

**Oh sa n'vaj e sa n'ankim,
kje n'atë ças, pa pasë një g'zim,
Nana Krishtit veç bekim.**

Nanaë e dashtun ...

TË NDALURIT E TRETË

JEZU KRISHTI BIE TË PARËN HERË NËN KRYQ

I LUMI VËLLA GJON PANTALI

☩ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Libri i Urtisë (Ur 3,1-5)

Shpirtrat e të drejtëve janë në dorën e Hyjit dhe ata s'do t'i prekë asfarë vështirësie e vdekjes. Syve të të marrëve u dukën se vdiqën dhe kalimi i tyre nga kjo jetë u duket si ndëshkim e ndarja e tyre prej nesh si një asgjësim, kurse ata janë në paqe. Po edhe nëse, në sytë e njerëzve, e sprovuan ndëshkimin, shpresa e tyre ishte plot pavdekësi; për një vuajtje të lehtë do të fitojnë të mira të mëdha, sepse Hyji i vuri në sprovë dhe i gjeti të denjë për vetveten.

Nga hagiografia e vëlla Gjon Pantalisë, jezuit

Gjathë muajve të parë të përndjekjes vëlla Gjoni ka ndihmuar me të gjitha mjetet e mundshme meshtarët e arrestuar, pa e ditur se një ditë edhe ai do të kishte të njëjtin fund. Sigurimi e kishte vënë në shënjestër klerin, pra edhe vëlla Pantalija duhej të arrestohej. Prej tij shpresonin të dinin ndonjë gjë në lidhje me bashkësinë e jezuitëve, meqenëse ai ishte ekonom. Arrestimi i tij nuk ndodhi për ndonjë veprim të bërë kundër Shtetit, por vetëm sepse ishte Jezuit.

Zef Kaçi ka thënë: "E torturuan shumë. Sigurimi i ndante torturat sipas rëndësisë dhe konsideratës që gëzonte personi. Sa më shumë që një person ishte aktiv dhe i dashur në popull, aq më shumë silleshin me të në mënyrë barbare. Por gjatë të gjitha këtyre torturave, vetëm me hirin e Hyjit, arriti të sillej heroikisht". Vdiq pa gjyq, pa vendim, pa mbrojtje, pa shpjegime dhe pa dënim. Martirizimi i vëlla Gjonit duhet të vendoset në klimën e përgjithshme të urrejtjes dhe fanatizmit fetar të kohës.

☩ Të lutemi: Ruaje, po të lutemi, o Zot, me dashuri të vazhdueshme, këtë familje dhe, pasi kjo mbështetet vetëm në shpresën e hirit qiellor, ta gëzojë gjithherë ndihmën e mbrojtjes sate. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

Mëshirë për ne, o Zot!

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

Mëshirë për ne!

**Kjate dneste e dhimbshmja Nanë,
mundue Krishtin për gjith anë,
pa mujtë kush një ndihmë me i dhanë.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E KATËRT JEZU KRISHTI HAS NË NËNËN E VET

I LUMI DOM ANTON MUZAJ

☩ *T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë*

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Libri i Siracidit (Sir 24,24-26)

Unë jam nëna e dashurisë së bukur, e frikës, e dijes dhe e shpresës së shenjtë. Në mua është hiri i çdo udhe të vërtetë, në mua është çdo shpresë jete e virtyti. Ejani tek unë të gjithë ju që më dëshironi e do të mbusheni me të mirat e mia.

Nga hagiografia e dom Anton Muzajt

Në atë Gjetseman të dhimbshëm, në atë ferr torturash mizore, të cilat "ia dhuronin" në mënyrë të pamëshirshme, pavarësisht se ishte i ri dhe i pafajshëm, si edhe i sëmurë nga tuberkolozi, sjellja dinjitoze dhe e përvuajtur e dom Anton Muzajt, që shembull edhe për të burgosurit. Ndërsa e çonin nga qelia për ta marrë në pyetje dhe anasjellas ishte në gjendje të mjerueshme. Nuk arrinte as të ecte, ndoshta sepse i kishin dëmtuar gjymtyrët e poshtme dhe prandaj e zvarrisnin për krahësh, ndërsa kryet i varej i gjakosur. Madje për pak kohë e mbajtën të mbyllur në një banjë dhe aty papushim thoshte me zë të lartë: "Në emër të Atit, të Birit e të Shpirtit Shenjt". Dhe "Rroftë Krishti Mbret!". Vdiq në pranverën e vitit 1948, ishte 27 vjeç. Nuk mund të përfytyrohet vuajtja që përjetuan prindërit dhe familjarët e tij kur morën vesh lajmin e fundit të tij tragjik.

☩ Të lutemi: O Hyj, ti zgjodhe për nënë të Shpëtimtarit shën Marinë Virgjër, e shkëlqyeshme ndër të përvuajturit dhe të varfrit; bëj, po të lutemi, që, duke ndjekur shembullin e saj, të të nderojmë ty me besim të sinqertë dhe në ty të vendosim tërë shpresën e shpëtimit. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Tue këqyrë Nanën e Tenzot,
afër Krishtit me varrë plot,
nuk asht njeri që s' derdhë lot.
Nana e dashtun ...**

TË NDALURIT E PESTË JEZU KRISHTI NDIHMOHET PREJ CIRENEUT

I LUMI ATË BERNARDIN PALAJ

Ÿ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e Parë e shën Pjetrit apostull (1Pjt 1,20-21)

Ai ishte i caktuar që para krijimit të rruzullit, por u dëftua në këto kohët e fundit për arsye tuaj. Në saje të tij ju besoni në Hyjin që e ngjalli nga të vdekurit dhe i dha lavdi, kështu që feja juaj dhe shpese të jenë në Hyjin.

Nga hagiografia e atë Bernardin Palajt, frat minor

Regjimi, pasi u vendos dhe mori në dorë pushtetin, fillimisht nisi të luftonte *paragjykimin fetar*. Pastaj, me fuqi me anë të ligjeve të frymëzuara nga ky parim, synohej t'i hiqej besimit çdo mundësi për të ekzistuar. Kjo gjë ndodhi më 6 shkurt 1967, kur diktatori e shpalli Shqipërinë Shtetin e parë ateist në botë. Si rrjedhojë, personaliteti i spikatur i të ndriturit atë Palajt, i cili mbahej nën vëzhgim prej kohësh, nuk mun t'i ikte sundimitarit të ri. Kaluan rrëth dy vjet e Rregjimi e akuzoi se ishte *agjent dhe bashkëpunëtor i të huajve*.

Tom Leci, shok burgu dhe i mbijetuar, kujton: "Në kopshtin e kuvendit të sh. Françeskut të Gjuhadolit në Shkodër kishte disa pemë dhe shumë herë, pasi na rrihnin për vdekje, na lidhnin te ato. Si të ishte sot, shoh atë Bernardin Palajn të lidhur e të varur para meje. E kishin rrahur aq shumë sa kishte humbur ndjenjat dhe varej pa jetë".

Ÿ Të lutemi: Ji i butë, o Zot, me shërbëtorët e tu dhe shto në ta dhuratat e hirit tënd, që të zellshëm në shpresë, fe dhe dashuri, të ngulmojnë në zbatimin e urdhërimeve të tua. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

Mëshirë për ne, o Zot!

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

Mëshirë për ne!

**Kush sheh Zojën n'at ezgjet,
gadi dekun për djalë të vet,
pa dnesue, jo, nuk jet.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E GJASHTË VERONIKA IA FSHIN FYTYRËN JEZU KRISHTIT

I LUMI DOM MARK GJANI

Ŷ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e shën Palit apostull drejtuar Romakëve (Rom 8,23-25)

Ne, që kemi frytet e para të Shpirtit Shenjt, gjëmojmë në vetvete, duke pritur adoptimin - shpërblimin e trupit tonë. Vërtet, kemi qenë shëlbuar, por në shpresë. Porse shpresa që shihet, nuk është shpresë. Sepse, çka dikush e sheh, si mund ta shpresojë? Nëse, pra, shpresojmë çka nuk shohim, atë gjë e presim me qëndresë.

Nga hagiografia e dom Mark Gjanit

Sapo e arrestuar, si një keqbërës të frikshëm, e çuan në burgun aty afërt, pranë kazermës së Sigurimit në fshatin Shpal. Nuk u gjykua dhe nuk u dënua. Më shumë se u arrestua, dom Mark Gjani u sekuestrua dhe u torturua në mënyrë të tmerrshme, madje iu mor shpirti. Pasi e goditën me shkopinj për një javë rresht, ia dogjën këmbët me shufra hekuri të skuqur dhe me darë ia shkulën mishin në pjesë të ndryshme të trupit të mbushur me plagë. Kur e torturonin, në mënyrë shumë çnjerëzore dhe pa mëshirë me shufra hekuri dhe me çdo mjet tjetër, e detyronin të mohonte Krishtin. I vetëdijshëm dhe i përgjegjshëm për çdo veprim të tij, siç kishte qenë gjithmonë, përgjigjej duke bërë dëshmi të madhe: "Rroftë Krishti Mbret!". Më shumë se i vdekur, i sfilitur dhe duke dhënë shpirt, trupi i tij, i lidhur me një litar, u tërhoq nga burgu për më shumë se njëqind metra dhe u hodh në shpatinën aty afër ku trupin ia hodhën qeneve. Dhe nuk u mësua më asgjë. Gjon Mark Ndoj ka shkruar: "I humbi varri, por jo kujtimi!".

Ŷ Të lutemi: O Hyj, ti je mburoja e atyre që shpresojnë në ty: pa ty asgjë s'është e vyeshme as e shenjtë; na pajis me mëshirën tënde dhe na prij e na drejto, ashtu t'i përdorim të mirat e kalueshme, që qysh tani të jepemi pas të mirave të amshuara. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

Mëshirë për ne, o Zot!

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**M'katet tona me i resitë,
e pa Krishtin gjith molitë,
prej së rrahdash t'asaj ditë.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E SHTATË

JEZU KRISHTI BIE TË DYTËN HERË NËN KRYQ

I LUMI DOM ANTON ZOGAJ

Ŷ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e shën Palit apostull drejtuar Romakëve (Rom 4, 18-22)

Duke shpresuar kundër çdo shprese, Abrahami besoi që të bëhet kështu ati i shumë popujve sipas fjalës: “E tillë do të jetë pasardhësia jote!”. Dhe me fe të palëkundshme, edhe pse afërsisht njëqindvjeçar, nuk dyshoi në trupin e vet pothuajse të vdekur dhe në kraharorin e Sarës edhe ai pothuajse i vdekur. Nuk dyshoi në premtimin e Hyjit, por u forcua me anë të fesë dhe i dha lavdi Hyjit plotësisht i bindur se çka i premtoi Hyji, ai edhe do ta çojë në vend. Ja, pra, përse kjo gjë iu numërua për drejtësi.

Nga hagiografia e dom Anton Zogajt

Dom Anton Zogaj u arrestua nga policët e Sigurimit, natën vonë, në prani të arqipeshkvit imzot Vinçenc Prennushi me të cilin jetonte dhe që, edhe ai, u arrestua një ditë më vonë. Në momentin e arrestimit duke u ngritur tha: “Qe, jam gati” dhe u nis nga dera. Si shenjë lidhjeje e dashurie, para se të ekzekutohej, arriti t’ia çonte Arqipeshkvit të vet, i cili vuante në qelinë pranë, pullat e talarit të vet, që nuk e kishte hequr as në burg, që i dha ngushëllim të madhe në mes të detit të mundimit të vet të pafund.

Në momentin e ekzekutimit nuk deshi t’ia mbyllnin sytë, as nuk pranoi që të sillte shpinën. Kishte vetëdijen dhe perceptimin e gjallë të atij të cilit ia kishte kushtuar jetën dhe që në atë moment po e ndiqte më nga afër për t’u bërë përfundimisht i ngjashëm me të.

Ŷ Të lutemi: Qëndro, o Zot, me ata që të luten dhe shiko me mirësi ata të cilët e vendosën shpresën e tyre në mëshirën tënde, që të qëndrojnë besnikë në një jetë të shenjtë dhe, duke pasur atë që nevojitet mbi tokë, të bëhen trashëgimtarë të përhershëm të premtimit tënd. Nëpër Krishtin Zotin tonë

Mëshirë për ne, o Zot!

Mëshirë për ne!

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**N'mal t' kalvarit kur e lëshoi,
vehten n'kryq, e kur mbaroi,
Krishtin pau e dhimbshmja Zojë.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E TETË

JEZU KRISHTI NGUSHËLLON GRATË

I LUMI IMZOT FRANO GJINI

Ÿ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e shën Palit apostull drejtuar Titit (Tt 3,4-7)

Kur, u dëftua mirësia e Hyjit, Shëlbuesit tonë, dhe dashuria e tij ndaj njerëzve ai na shëlboi, jo në saje të veprave tona që ne i bëmë në drjetësi, por në saje të mëshirës së vet: me anë të larjes së rilindjes dhe të ripërtëritjes që jep Shpirti Shenjt, të cilin me begati e ndikoi në ne nëpër Jezu Krishtin, Shëlbuesin tonë, që, të shfajësuar me anë të hirit të tij të jemi, në saje të shpresës, trashëgimtarë të jetës së pasosur.

Nga hagiografia e imzot Frano Gjinit, Ipeshkëv

Një mysliman, që ishte së bashku me të në qeli, në atë periudhë, pohon se ishte guximtar, i qetë, i përvuajtë dhe sillej si të gjithë të tjerët. Imzot Frano Gjini nuk pranoi në asnjë mënyrë, edhe nën tortura të tmerrshme, që të bëhej një Kishë Katolike Kombëtare e ndarë nga Roma. Me këmbëngulje tha: “Unë nuk do ta ndaj kurrë grigjën time nga Selia e Shenjtë. Nuk do ta bëj kurrë, derisa të kem jetë”. Kjo qe arsyeja e vërtetë e pushkatimit.

Më 11 mars 1948 u shoqërua natën së bashku me 18 viktimat e tjera, mes të cilëve edhe fretërit minorë atë Çiprian Nikaj dhe atë Mati Prendushi, përmes rrugëve të Shkodrës prej xhelatëve mes përplasjeve, pështyrjeve dhe përuljeve të turpshëm dhe ndërsa ipeshkvi, duke kujtuar Kalvarin, e pranonte me qetësi gjithë këtë skenë cnjerëzore dhe mishngrënëse, në të njëjtën kohë përgatiste me fjalë atërore shokët e pafajshëm të fatkeqësisë për jetën e amshuar, duke i ftuar të thonin me gjithë zemër: “O Zot, fali se nuk dinë çfarë bëjnë”. Dhe i inkurajonte një për një duke u thënë: “Qëndro me guxim, se po vdes për Krishtin”.

Ÿ Të lutemi: Dëgjoji me mirësi, o Zot, lutjet tona, që duke besuar ngultas se Biri yt u ngjall prej të vdekurish, të forcohet shpresa jonë në ngjalljen e shërbëtorëve të tu. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

Mëshirë për ne, o Zot!

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

Mëshirë për ne!

**Deh ti Nana me dashni,
dhimben tande ban ta ndi,
sa t'jetoj n'ket shekull të zi.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E NËNTË

JEZU KRISHTI BIE TË TRETËN HERË NËN KRYQ

I LUMI ATË ÇIPRIJAN NIKAJ

Ŷ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e Parë e shën Pjetrit apostull (1Pjt 3,13-15)

Kush do t'iu bëjë keq nëse do të jeni të zellshëm të bëni të mirën? por, edhe nëse ndoshta do t'iu duhet të vuani për shkak të drejtësisë, të lumët ju! Frikësimin e tyre aspak mos e druani as mos u trazoni, veçse adhuroni në shenjtëri në zemrat tuaja Krishtin Zot! Jini gjithmonë të gatshëm t'i jepni përgjegje gjithsecilit që prej jush kërkon arsyen e shpresës që është në ju.

Nga hagiografia e atë Çiprijan Nikajt, frat minor

Atë Çiprian Nikaj të gjitha mundimet dhe torturat i konsideronte dhuratë prej Zotit. Megjithëse i lidhur në zinxhirë, nuk e humbi stilin e tij dhe pasionin e tij meshtarak e misionar deri në fund.

Madje, atë Çiprian, përdori zinxhirët, si Pali apostull, që të vazhdonte të bënte mirë. Në burg, një herë tha "Në këtë situatë kam një mision më shumë se të tjerët: duhet të nder dritën kudo që ajo rrezikon të shuhet. Vuajtja sigurisht nuk është e këndshme, por fisnikëron fitoren e arritur!". Thonë disa, që kanë qenë në burg me të, se, kur kthehej prej torturave, të cilat e shoqëronin gjithmonë hetuesinë, e ndoshta ishte i sflitur, dhe kalonte para ndonjë të burgosuri si ai, thoshte me zë të lartë në latinisht, për të mos u kuptuar: "Si es catholicus, ego te absolvo a peccatis tuis in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti", që do të thotë: "Nëse je një katolik, unë të zgjidh nga mëkatet e tua në emër të Atit dhe të Birit dhe të Shpirtit Shenjt".

Ŷ Të lutemi: O Hyj, fuqia e atyre që shpresojnë në ty, vështroji lutjet tona dhe, pasi pa ndihmën tënde ligështia njerëzore s'mund të bëjë asgjë, na përtërij vazhdimisht me hirin tënd, që, në zbatim të urdhërimeve të tua, të të pëlqejmë me vullnet të mirë e me veprim. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Tui t'iu lutë gjithmonë po shkoj,
ban qi Krishtin ta adhëroj,
hirin tand kurr mos ta lëshoj.
Nana e dashtun ...**

TË NDALURIT E DHJETË JEZU KRISHTIN E ZHVESHIN

I LUMI ATË MATI PRENDUSHI

Ŷ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e shën Palit apostull drejtuar Romakëve (Rom 8,18-21)

Unë mendoj se të gjitha vuajtjet e tanishme nuk janë të denja të krahasohen me lumturinë e ardhshme që do të zbulohet në ne. E njëmend, edhe vetë krijesa me afsh e pret zbulimin e bijve të Hyjit: krijesa, në të vërtetë, është e nënshtruar kotësisë - jo pse do, por për arsye të atij që e nënshtroi - porse njëmend në shpresë. Sepse, edhe vetë krijesa do të lirohet nga skllavërimi i shkatërrimit për të pasur pjesë në lirinë dhe lumturinë e bijve të Hyjit.

Nga hagiografia e atë Mati Prendushit, frat minor

Atë Mati Prendushi, madhështor në trup, ishte i mrekullueshëm në marrëdhënie me të tjerët. Përçonte besim, qetësi, siguri dhe guxim. Atë Matija, me gjithë fenë dhe formimin e tij kulturor të krishterë e donte atdheun në shpirtin e Skënderbeut, ëndërronte një atdhe të lirë, demokratik, të hapur ndaj botës. Nuk diti të qëndronte indiferent përpara shkeljeve të atyre që ishin në pushtet dhe me fjalën e qëndrimin e tij e shprehu kundërshtimin e tij. Në burg, nën tortura të pareshtura dhe kafshërore u soll si Krishti, duke vuajtur tmerrësisht dhe duke i falur të gjithë.

Fjala e fundit ka qenë: "Jam i pafajëshmë, po vdes në krye të detyrës sime. Rroftë Krishti Mbret, rroftë Papa, rrofshin katolikët, rroftë Shqipnia! U bëj hallall Gjyqit dhe ato që do të shtijnë mbi trupat tona të pafajëshmë".

Ŷ Të lutemi: O Hyj, që na ushqen me të njëjtën bukë e na ngushëllon me të njëjtën shpresë, na forco me hirin tënd, që të bashkuar me shenjtërit e tu si një trup e një shpirt i vetëm në Krishtin, të ngjallemi bashkë me të në lavdi. Ai që jeton e mbretëron në shekujt e shekujve.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Nana e dashtun, të lus pa pra,
varrët e t'Birit tand pa da,
gjurma në zemër me m'i ba.**

TË NDALURIT E NJËMBËDHJETË JEZU KRISHTIN E GOZHDOJNË NË KRYQ

I LUMI DOM DEDË PLANI

☩ *T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë*

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e Parë e shën Palit apostull drjtuar Selanikasve (1Sel 5,8-11)

Ne, që jemi të ditës, të jemi të përkormë, të veshim për pancir fenë dhe dashurinë, kurse për *përkrenare që na shpëton* të vëmë shpresën! Sepse Hyji nuk na ka caktuar për të qenë të ndëshkuar me drejtësinë hakmarrëse të tijën, por që ta fitojmë shpërblimin nëpër Zotin tonë Jezu Krishtin, i cili vdiq për ne që - ende të gjallë ose të vdekur - të jetojmë bashkë me Të. Prandaj, ngushëlloni njëri-tjetrin, ndërtoni njëri-tjetrin, ashtu siç jeni duke bërë.

Nga hagiografia e dom Dedë Planit

Dom Deda u arrestua pa një shkak të drejtë dhe as për një arsye çfarëdo, për të cilën mund të ndihej ose të thuhej se ishte përgjegjës. Me siguri për regjimin arsyeja ekzistonte dhe ishte eliminimi i meshtarëve, domethënë çrrënjësja e Kishës katolike prej Shqipërisë. Dom Deda ishte i pafajshëm dhe nuk kishte bërë gjë tjetër, veçse kishte predikuar atë që jetonte: dashurinë e Krishtit për çdo njeri dhe normat e Ungjillit. Nuk pësoj një gjyq të mirëfilltë, por në burg u trajtua barbarisht dhe këto tortura dëmtuan shëndetin e tij, që veç kishte qenë dhe ishte shumë i dobët. Njëra prej torturave më të zakonshme me të cilën torturoheshin viktimat ishte lënia, gjatë dimrit, në qelinë e ngushtë me dyshtemenë plot ujë. Dhe nën torturë, në moshën 57-vjeçare, ai vdiq.

☩ Të lutemi: Shpejto, o Zot, Jezus, e mos vono. Ardhja jote i ngushëlloftë dhe u dhashtë shpresë atyre që kanë besim në dashurinë tënde. Ti që jeton e mbretëron në shekuj të shekujve.

Mëshirë për ne, o Zot!

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

Mëshirë për ne!

**Ti pjestar m'ban përgjithmonë,
n'at mundim që për faj tonë,
hoq mbi kryq Shëlbuesi jonë.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E DYMBËDHJETË JEZU KRISHTI VDES NË KRYQ

I LUMI DOM EJËLL DEDA

Ŷ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e Dytë e shën Palit apostull drjtuar Selanikasve (2Sel 2,15-17)

O vëllezër, jini të qëndrueshëm dhe mbajini porositë që i morët prej nesh qoftë me anë të fjalës qoftë me anë të Letrës sonë. Dhe vetë Zoti ynë Jezu Krishti dhe Hyji, Ati ynë, që na dëftoi dashuri dhe na dhuroi me anë të hirit të vet ngushëllimin e amshuar dhe shpresën e lume, ai i ngushëlloftë zemrat tuaja dhe i forcoftë në çdo vepër dhe fjalë të mirë.

Nga hagiografia e dom Ejëll Dedës

I gjakosur dhe i shpërfytyruar në fytyrë dhe në trup aq sa nuk mund të njihej dom Ejëlli u lëshua plotësisht në duart e Zotin, duke e ditur se për të ai moment tragjik dhe i pakuptueshëm kishte një çmueshmeri të jashtëzakonshme për të mirën e vetë popullit të tij. Kështu ai tha: “Gjithçka është në duart e Zotit. Zoti e di atë që është e mirë dhe atë që është e keqe për ne, sepse ne i shikojmë gjërat prej këtu poshtë, ndërsa ai i sheh ndryshe prej qielli”.

Pas një viti e katër muaj prej arrestimit, vdiq në infermerinë e burgut mes shokëve të vet të burgut dhe të vuajtjes. Një besimtar i famullisë, kur mori vesh për vdekjen e tij tragjike tha: “Na erdhi si engjëll dhe si i tillë iku”.

Ŷ Të lutemi: O Hyj, mbrojtësi i atyre që shpresojnë në ty, bekoje, shpëtoje, ruaje dhe pastroje popullin tënd, që, i liruar nga mëkati dhe i mbrojtur nga armiku, të qëndrojë vazhdimisht në dashurinë tënde. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

Mëshirë për ne, o Zot!

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

Mëshirë për ne!

**Afër krygj's t'Birit t'Tenzot,
m'ban, o Zojë me derdhun lot,
dersa t'kemi jetë e mot.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E TREMBËDHJETË JEZU KRISHTIN E ULIN PREJ KRYQIT

I LUMI DOM LEK SIRDANI

☩ *T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë*

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e parë e shën Palit apostull drejtuar Timoteut (1Tm 4,10)

Ne vuajmë dhe luftojmë pse shpresojmë në Hyjin e gjallë që është Shëlbuesi i të gjithëve, sidomos i besimtarëve.

Nga hagiografia e dom Lek Sirdanit

Nuk kishin akuza për t'i bërë dom Lekës dhe, prandaj, nuk i bënë as gjyq dhe as nuk e dënuan, por vetëm e keqtrajtuan mizorisht, dhe ai megjithëse i sfilatur fizikisht, si Krishti, mbajti deri në fund një pamje të kthjellët dhe heshti. Në përvojën e vet njerëzore dhe të krishterë kishte pasur gjithmonë parasysh se *bota është plot me lot*, dhe një herë pati shtuar: "Kjo botë, meqenëse quhet plot me lot, ka nevojë edhe për lotët e mi".

Tortura më shtazarake që ajo e hedhjes në gropën e hapur të ujërave të zeza ku, pasi e shtynë në fund me një sfurk, vdiq i mbytur së bashku me dom Pjetër Çunin, ndërsa xhelatët i shanin dhe i provokonin duke u thënë: "Ku është Krishti juaj? Pse nuk ju ndihmon?".

☩ Të lutemi: O Hyj i gjithëpushtetshëm, vështroji lutjet e popullit tënd dhe atyre të cilëve u dhuron besim e shpresë, në mirësinë tënde, dhuroju edhe frytin e mëshirës sate të përhershme. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Afër krygjet tue gjimue,
afër tejet tue lotue.
Kish të kjajë unë pa pushue.
Nana e dashtun ...**

TË NDALURIT E KATËRMBËDHJETË Jezu Krishtin e Varrosin

I LUMI DOM MIKEL BELTOJA

Ŷ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Letra e Parë e shën Pjetrit apostull (1Pjt 1,3-5)

Qoftë bekuar Hyji, Ati i Zotit tonë Jezu Krishtit, i cili na rilindi me anë të mëshirës së vet të madhe në saje të ngjalljes prej të vdekurish të Jezu Krishtit, për shpresën jetësore, për trashëgim të pashkatërrueshëm, të panjollë e të pavyskshëm që e ruajti për ju në qiell; për ju që jeni të ruajtur me fuqinë e Hyjit në saje të fesë për shëlbimin që është gati të zbulohet në kohën e fundit.

Nga hagiografia e dom Pjetër Çunit

Dom Pjetër Çuni ishte bariu i mirë i grigjës së vet dhe kudo që ushtroi, mbarështimin e vet e vlerësuan dhe e deshën. Ishte një njeri dhe një meshtar i bindur se në lutje gjente bashkimin e tij intim me Hyjin dhe burimet për t'u përballuar me vështirësitë e panumerta që ndeshte gjatë mbarështimit.

Dom Pjetri, ashtu si edhe Krishti, u torturua mizorisht deri në vdekje; nuk iu kursyen shqelmat, grushtet dhe të rrahurat me çdo lloj mjeti. Mes të tjerash pësoi torturën me energji eletrike duke ia vënë dy fijet e korrentit në veshë, gjë vërtet e tmerrshme. Gjatë torturave u la të vdiste me turp, së bashku me dom Lek Sirdanin. Ende i gjallë, megjithëse pa ndjenja, sepse ishte i sfillitur prej torturave, u hodh në gropën e zezë të kazermës. Dom Pjetri përsëriste shpesh: "Sikurse Krishti pësoi për fe, po vjen koha që do të pësojmë të gjithë ne, por duhet të qëndrojmë sikurse qëndroi ai".

Ŷ Të lutemi: Rri, o Zot, pranë atyre që të thërrasin dhe mbroji ata që shpresojnë në mëshirën tënde, kështu që të pastruar prej njollës së mëkatit, të qëndrojnë në jetë shenjtërie dhe ta fitojnë trashëgimin e premtimit tënd. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

Mëshirë për ne, o Zot!

ose

Mëshirë për ne!

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**O Zojë virgjin, Nanë e dliirë,
lute Zotin të ketë mëshirë:
ti shëlbim prej si na nxier.**

Nana e dashtun ...

PËRFUNDIMI

☩ Të lutemi: Gjaku i martirëve të tu, o Zot, është bërë fara e Kishës sate. Na bën të denjtë ta marrim trashëgimin e këtyre vëllezërve që na kanë parapri në fe e bën që dëshmia e tyre të jetë gjithmonë shembull e udhëheqje në gëzimet e në vështirësitë e jetës. Na jep sigurinë që edhe në rrënojat e njeriut Ti, o Zot, gjithmonë rindërton e bën të rilindë. Nëper Krishtin Zotin tonë. Amen.

LUTJA PËR KANONIZIMIN E TË LUMËVE IMZOT VINÇENC PRENNUSHI ME SHOKË MARTIRË	LUTJA E JUBILEUT 2025
<p>Trini e Shenjtë, Atë e Bir e Shpirt Shenjt, Ty të qofshin lavdi, ndera e bekimi, që ia ke dhuruar Kishës së shenjtë të Lumët Vinçenc Prennushi me 37 Shokë Martirë si model besnikërie ndaj Krishtit dhe dashurie të pakushtëzuar ndaj vëllezërve.</p> <p>Të lutemi me përvujtëri: ashtu si janë të Lumë tashmë në Qiell, denjohu tani t'i lavdërosh edhe këtu në tokë duke na dhënë hirin që aq shumë e dëshirojmë dhe që, me ndërmjetësinë e tyre të përbashkët, me besim të kërkojmë... (këtu bëhet kërkesa). Besojmë në Ty, o Zot. Ardhtë Mbretëria jote! Amen.</p> <p><i>Ati ynë. Të falemi Mari. Lavdi Atit...</i></p>	<p>Zoti ynë që je në qiell, feja që na ke dhënë në Birin tënd Jezu Krishtin, vëllain tonë, dhe flaka e dashurisë e derdhur në zemrat tona nga Shpirti Shenjt, zgjofshin në ne shpresën e lume të ardhjes së Mbretërisë sate.</p> <p>Hiri yt na shndërroftë në mbjellës të zellshëm të farave ungjillore, që ta tharmin njerëzimin dhe gjithësinë, në pritjen plot besim të qiejve të rinj dhe tokës së re, kur, pasi të jenë mposhtur fuqitë e të Keqes, do të shfaqet përgjithmonë lavdia jote.</p> <p>Hiri i Jubileut ndez të në ne, Shtegtarë të Shpresës, dëshirën e zjarrtë për të mirat qiellore dhe derdhtë mbi mbarë botën gëzimin dhe paqen e Shëlbuesit tonë. Ty, o Hyj i lumë në amshim të qoftë lavdi edhe ndera në shekuj të shekujve. Amen.</p>

☩ Shembulli i martirëve tanë na ndihmoftë të jemi dëshmitarë të shpresës në historinë tonë të përditshme.

℞ Amen

☩ Zoti qoftë me ju.

℞ Dhe me shpirtin tënd.

☩ Ju bekoftë Hyji i Gjithëpushtetshëm Ati ✠ e Biri ✠ e Shpirti ✠ Shenjt.

℞ Amen